

**Procedury i wytyczne dla organizacji pozarządowych
oraz podmiotów wymienionych w art.3 ust.3
ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
w zakresie funkcjonowania
oraz realizacji zadań publicznych,
w dobie COVID-19,
opracowane przez Gminę Brzeg.**

Zasada legalizmu

Art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.

Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

W związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. 2020 r., poz. 491), realizacja części działań zaplanowanych i tych w trakcie realizacji stała się niemożliwa do wykonania, z uwagi na siłę wyższą, której nie można było przewidzieć. Okolicznością uniemożliwiającą wykonanie tych zadań jest epidemia i związane z nią ograniczenia m.in. w zakresie możliwości organizowania imprez, spotkań itp. przedsięwzięć, a od dnia 25 marca 2020 r. zaostrzone zostały przepisy dotyczące przemieszczania się. W związku z powyższym proponuje się następujące regulacje, celem poprawy funkcjonowania organizacji zgodnie z przepisami prawa.

Różne fazy związane ze zlecaniem realizacji zadań publicznych w dobie Covid-19.

Konkurs został ogłoszony, złożone zostały oferty przez organizacje- czas na rozstrzygnięcie konkursu:

- Konkurs **można unieważnić** ale tylko po spełnieniu ustawowych warunków (tj. nie wpłynęła żadna oferta lub żadna z ofert nie spełnia kryteriów ustawowych),
- Brak możliwości „odwołania/anulowania” konkursu,
- Konkurs należy dalej procedować dalej i rozstrzygnąć, zgodnie z terminami wskazanymi w ogłoszeniu konkursowym, a wyniki zostają opublikowane na BIP, stronie www oraz tablicy ogłoszeń.

Rozstrzygnięcie konkursu- warianty

1. KLASYCZNY

- Zgodnie z ogłoszeniem wyników – wskazanie podmiotów i zadań do sfinansowania.

2. KRYZYSOWY

- Zgodnie z ogłoszeniem wyników- organ rozstrzyga konkurs, ale nikomu nie przyznaje dotacji.
- Niewykorzystane środki można wykorzystać na nowy konkurs lub w innym terminie, tryb art. 19 a lub po zmianach w budżecie na inny cel.

Konkurs rozstrzygnięty (opublikowano wyniki), ale **nie podpisano jeszcze umów.**

- Należy procedować dalej, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie art. 15 ust. 4
- Po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej, **bez zbędnej zwłoki**, zawiera umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi.

Jeśli organizacje z uwagi na stan ogłoszonej epidemii i ograniczeń z nim związanych, nie są w stanie realizować zaplanowanych działań wówczas:

- Informują o braku możliwości realizacji zadania, rezygnują z jego realizacji- **nie dochodzi do podpisania umowy** lub
- Dokonują aktualizacji planu i harmonogramu i/lub kosztorysu i/lub planowanych rezultatów, możliwe jest zatem np. przeniesienie części działań na dalszą część roku, przesunięcie terminu realizacji zadania, zmieni się sposób wykonania zadania czy jego zakres – **umowa zostanie zawarta.**

Konkurs rozstrzygnięty, **podpisano umowę** ale nie dokonano jeszcze przelewu środków finansowych.

- Należy dotrzymać warunków umowy i w terminie wskazanym w umowie (zazwyczaj do 30 dni od daty zawarcia umowy) przelać środki, **ale...**
- Jeśli organizacja poinformuje organ o braku możliwości realizacji zadania z uwagi na bieżącą sytuację epidemiologiczną w Polsce, wówczas można skorzystać z **par. 12 -odstąpienie od umowy.**

§ 12 Odstąpienie od umowy

- W przypadku uprawdopodobnienia wystąpienia okoliczności uniemożliwiających wykonanie niniejszej umowy Zleceniobiorca(-cy) może/mogą odstąpić od umowy, **składając stosowne oświadczenie na piśmie nie później niż do dnia przekazania dotacji**, z zastrzeżeniem ust. 2.
- Zleceniobiorca(-cy) może/mogą odstąpić od umowy, nie później jednak niż do dnia przekazania dotacji, jeżeli Zleceniodawca nie przekaże dotacji w terminie określonym w umowie.

Umowa zawarta, przelew wykonany.

Pomimo zawartej umowy i wykonanego przelewu, Organizacje nie są w stanie zrealizować zadania w związku z Covid-19, wówczas:

- Można skorzystać z par. **11 umowy** – **rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.**
- Wydatki poniesione do tej pory na realizację zadania zostają zaliczone, jeśli nie wydatkowano w pełni dotacji (niewykorzystana kwota) podlega ona zwrotowi bez odsetek.

§ 11 Rozwiązanie umowy za porozumieniem Stron

- Umowa może być rozwiązana na mocy porozumienia Stron **w przypadku wystąpienia okoliczności, za które Strony nie ponoszą odpowiedzialności**, w tym w przypadku siły wyższej w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, które uniemożliwiają wykonanie umowy.
- W przypadku rozwiązania umowy w trybie określonym w ust. 1 skutki finansowe i obowiązek zwrotu środków finansowych Strony określą w protokole.
- Dostrzegając brak możliwości realizacji zadania w zaplanowanym w umowie czasie, wymiarze i charakterze, organizacja **wnioskuje o aneks do umowy.**

Zmianie może podlegać np.:

- termin realizacji zadania,
- zakres i sposób realizacji zadania np.: przeniesie pewnych aktywności i działań na drugą część roku, szkolenia mogą odbywać się on-line, zaoszczędzone na koszcie wynajmu obiektów środki finansowe mogą zostać przeniesione na inne wydatki itp.
- zmianie ulegnie skala zadania.
- par. 15 umowy - **wszelkie zmiany**, uzupełnienia i oświadczenia składane przez organizacje, w związku z niniejszą umową wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Małe granty

Zadania już realizowane:

- rozwiązanie umowy za porozumieniem stron,
- możliwość zawarcia aneksu, należy jednak pamiętać o ustawowych ograniczeniach (90 dni realizacji zadania w tym trybie).

Oferty złożone:

- Decyzja o uznaniu celowości przez organ.

Tarcza Antykryzysowa

- Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.
- Ustawa obowiązująca.

- W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w terminie 30 dni następujących po ich odwołaniu organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym, **jest uprawniony do przedłużenia terminu na złożenie sprawozdania z wykonania zleconego zadania.**
- **Zapis ten nie jest obowiązkowy.**
- **Uznania za uzasadnione wydatków poniesionych na sfinansowanie działań realizowanych w ramach zleconego zadania publicznego, które zostały odwołane** w następstwie okoliczności związanych z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

- Jeżeli działania zostały odwołane w następstwie okoliczności związanych z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i w ich następstwie nastąpiło niewykonanie planu działań lub nieosiągnięcie rezultatów założonych w umowie to:

nie może skutkować uznaniem dotacji w tej części za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem lub w nadmiernej wysokości.

- W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organ administracji publicznej **może** zlecać organizacjom pozarządowym realizację zadania publicznego w celu **przeciwdziałania COVID-19** z pominięciem otwartego konkursu ofert, Przepisy art.43, art.47, art.151 oraz art.221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych stosuje się odpowiednio.

Tarcza 2.0

z dnia 9 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (ustawa obowiązująca).

Art. 15zzzzzb.

- Ust.1. Strony umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego lub umowy zawartej w trybie art. 19a, zawartej przed ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemicznego z powodu COVID-19, niezwłocznie, **wzajemnie informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonanie tej umowy**, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, oświadczenia, które mogą dotyczyć w szczególności:

- wstrzymania dostaw produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych,
- braku możliwości realizacji poszczególnych działań określonych umową,
- Ust.2. Strony umowy, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1, mogą wpłynąć lub wpływają na należyte wykonanie umowy, **mogą dokonać zmiany tej umowy**, w szczególności przez zmianę:
 - terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowe zawieszenie wykonywania umowy lub jej części,
 - sposobu wykonywania umowy lub jej części,
 - zakresu wykonania umowy lub jej części.

Wsparcie z ZUS

- **Zwolnienie ze składek** za marzec, kwiecień, maj 2020.
- Świadczenie **postojowe** dla np. trenerów, opiekunów, kadry świetlicy zatrudnionych na podstawie **umowy cywilnoprawnej** w organizacji (dzieło, zlecenie).
- Jeśli zawarto umowę cywilnoprawną (przed 1 kwietnia) i umowa nie doszła do skutku lub nastąpiło ograniczenie jej realizacji w związku z przestojem w prowadzeniu działalności w następstwie COVID-19, można wystąpić do ZUS za pośrednictwem zleceniodawcy albo zamawiającego (np. ngo) o świadczenie postojowe.
- <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/swiadczenie-postojowe-dla-osob-wykonujacych-umowy-cywilnoprawne/2551448>

Zwolnienie ze składek ZUS

- Zwolnienie ze składek ZUS za marzec, kwiecień i maj 2020 r. (dla organizacji, które na dzień 29.02.2020 r. zgłosiły do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych).
- Takie NGO są zwolnione z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, **należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.**, wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

Jak skorzystać ze zwolnienia -dotyczy zatrudniania pracowników na umowę o pracę

- Złożyć wniosek do ZUS do 30 czerwca 2020 r.
- Złożyć dokumenty rozliczeniowe za okres marzec-maj 2020 r. do 30 czerwca 2020 r.
- Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek RZD .
- Wniosek składa się drogą elektroniczną przez PUE ZUS.
- Drogą elektroniczną przez PUE ZUS, za pośrednictwem strony gov.pl.
- Za pośrednictwem poczty.
- Osobiście w placówce ZUS – do skrzynki na dokumenty (bez kontaktu z pracownikiem ZUS).

Wsparcie z PUP

- Zasady są wszędzie niezależnie od powiatu takie same (wzory dokumentów, sposób złożenia wniosków itp.),
- Czas naborów może być różny, większość naborów skończyła się pod koniec kwietnia.
- Nabory będą jednak powtarzane.
- Podmiotem uprawnionym są organizacje pozarządowe (np. fundacje, stowarzyszenia) oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, np. kościelne osoby prawne, kluby sportowe.
- Wsparcie przysługuje w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 **o co najmniej 30%**.

- Wsparcie przysługuje na okres do 3 miesięcy, a jego wartość uzależniona jest od wartości spadku przychodów z działalności statutowej, rozumianego jako stosunek łącznych przychodów z działalności statutowej w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy, liczonych nie wcześniej, niż od dnia 1 stycznia 2020 r.

Dofinansowanie wynagrodzeń w organizacji

- Dofinansowanie kosztów wynagrodzeń pracowników organizacji w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej o co najmniej 30%, 50% lub 80%.

- spadek przychodów o co najmniej 30% (w działalności statutowej) to dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie.
- spadek o co najmniej 50% to dofinansowanie do 70%.
- spadek o co najmniej 80% to dofinansowanie do 90%.

Pożyczki

- **Organizacje prowadzące działalność gospodarczą i zatrudniające średniorocznie mniej niż 10 osób** mogą skorzystać z udzielanej przez starostę – za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy – pożyczki z Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.
- Maksymalna kwota pożyczki to 5 000 zł.
- Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca ten przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r.

Narodowy Instytut Wolności

Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Program Wsparcia Doraźnego Organizacji Pozarządowych, w zakresie przeciwdziałania skutkom COVID-19, adresowany do organizacji III sektora dotkniętych skutkami epidemii.

W ramach dwóch Priorytetów: **Działania wspierające** oraz **Bezpieczeństwo NGO**, będą one mogły uzyskać dotację na realizację zadań publicznych, adaptację prowadzonych projektów do sytuacji epidemicznej oraz dofinansowanie kosztów funkcjonowania.

- Budżet programu wynosi 10 mln zł.
- Nabór wniosków rozpoczyna się 12 maja.

Narodowy Instytut Wolności

Priorytet 1: Działania Wspierające

- Kwota dotacji do 50.000 zł
- Przygotowanie i realizacja działań podejmowanych w uzupełnieniu zadań administracji publicznej w celu przeciwdziałania COVID-19 w społecznościach lokalnych;

Narodowy Instytut Wolności

Priorytet 2: Bezpieczeństwo w NGO

- Kwota dotacji do 40 000 zł.
- Przygotowanie i realizacja działań podejmowanych w zastępstwie bądź w uzupełnieniu zadań, które w całości lub części musiały zostać odwołane na skutek COVID-19.
- Przygotowanie i realizacja działań podejmowanych w celu podtrzymania funkcjonowania organizacji zagrożonego na skutek COVID-19.
- Zakup sprzętu i materiałów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć, o których mowa wyżej.
- Wynajem siedziby, lokalu do realizacji działań, jeśli środki przeznaczone na ten cel zostały utracone na skutek COVID-19.

Wolontariat w czasach pandemii

- Organizacja angażuje wolontariusza tylko do działań statutowych (z wyłączeniem działalności gospodarczej).
- Jeśli organizacja pozarządowa angażuje wolontariusza na dłużej niż 30 dni, to podpisuje z nim umowę (porozumienie).
- Porozumienie zawiera czas współpracy, warunki rozwiązania, zasady wykonywania świadczeń.
- Przy współpracy krótszej porozumienie ma formę ustną (na żądanie wolontariusza może też mieć formę pisemną).
- Jeśli organizacja pozarządowa angażuje wolontariusza na okres krótszy niż 30 dni, to ubezpiecza go/ją od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW).

- Wolontariat mogą świadczyć osoby nieletnie- wówczas wymagana jest zgoda rodziców/opiekunów.
- Jeśli organizacja angażuje wolontariusza, to informuje go o: przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa, które wiążą się z wykonywanymi przez niego zadaniami, zasadach ochrony przed zagrożeniami.
- Organizacja zapewnia wolontariuszowi bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania zadań – na takich samych zasadach, jakie stosuje się wobec pracowników.

Zapewnia środki ochrony indywidualnej do wykonywania działań (maseczki, rękawiczki, środki dezynfekcyjne).

- Organizacja pokrywa koszty podróży służbowych i diet wolontariusza, którego wydelegowała na takich samych zasadach, jakie stosuje się wobec pracowników. Wolontariusz może zwolnić z tego obowiązku organizację, formułując zgodę na piśmie (pod rygorem nieważności).